

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 284

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărti, 2 aprilie 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 483 din 27 septembrie 2023 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân	2–7
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
274. — Hotărâre pentru modificarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 1.117/2023 privind aprobarea Metodologiei pentru raportarea durabilității — Codul român al sustenabilității	8
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 2 din 26 februarie 2024 (Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii)	9–15
ACTE ALE PARTIDELOR POLITICE PUBLICE ÎN TEMEIUL LEGII NR. 334/2006 PRIVIND FINANȚAREA ACTIVITĂȚII PARTIDELOR POLITICE ȘI A CAMPANIILOR ELECTORALE	
Partidul Dreptății Sociale European	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 483

din 27 septembrie 2023

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân

Marian Enache	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân, obiecție formulată de Avocatul Poporului.

2. Obiecția de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 2.393 din 10 aprilie 2023 și constituie obiectul Dosarului nr. 858A/2023.

3. În motivarea obiecției de neconstituționalitate se arată că legea criticată operează modificări în privința art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân, cu referire la modalitatea în care serviciile specializate gestionează câinii fără stăpân, fiind inclusă, în afară de posibilitatea concesiunii, și posibilitatea gestiunii directe și a gestiunii delegate, în condițiile legii, către persoane juridice care pot presta activități în domeniul protecției animalelor, potrivit statutului, cu obligația asigurării serviciilor medical-veterinare, contractate cu medici veterinari de liberă practică, organizații în condițiile legii.

4. Potrivit expunerii de motive ce însoțește legea criticată, autoritățile administrației publice locale, în temeiul prevederilor art. 22 din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, sunt libere să hotărască asupra modalității de gestiune a serviciilor de utilități publice aflate sub responsabilitatea lor. Aceste autorități au posibilitatea de a gestiona în mod direct serviciile de utilități publice în baza unei hotărâri de dare în administrare sau de a încredința gestiunea acestora, respectiv toate ori numai o parte din competențele și responsabilitățile proprii privind furnizarea/prestarea unui serviciu de utilități publice ori a uneia sau mai multor activități din sfera respectivului serviciu de utilități publice, în baza unui contract de delegare a gestiunii. Modalitatea de gestiune a serviciilor de utilități publice se stabilește prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în baza unui studiu de oportunitate, în funcție de natura și starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport preț/calitate, de interesele actuale și de perspectivă ale unităților administrativ-teritoriale, precum și de mărimea și complexitatea sistemelor de utilități publice. Desfășurarea activităților specifice oricărui serviciu de utilități publice, indiferent de forma de gestiune aleasă, se realizează pe baza unui regulament al serviciului și a unui caiet de sarcini. Acestea sunt elaborate și aprobate de autoritățile administrației publice locale, în conformitate cu regulamentul-cadru și cu caietul de sarcini-cadru

ale serviciului. Mai mult, serviciul de gestionare a câinilor fără stăpân este un serviciu de utilitate publică, astfel încât inițiatorul susține că trebuie lăsat la aprecierea fiecărei unități administrativ-teritoriale dreptul de a alege modalitatea de încredințare a acestui serviciu de utilitate publică, respectiv gestiune directă sau gestiune delegată.

5. Astfel, autorul obiecției apreciază că dispozițiile legale criticate nu sunt suficient de clare în ceea ce privește criteriile de selectare a persoanelor juridice care pot presta activități în domeniul protecției animalelor, lăsând o marjă prea mare de apreciere autorității administrației publice locale în încredințarea către acestea a gestionării câinilor fără stăpân, astfel că sintagma „în condițiile legii” — fără precizarea în mod expres a normelor vizate — nu este suficientă pentru a justifica atribuirea unor astfel de responsabilități. Mai mult, în privința persoanelor juridice incertitudinea este generată de atribuirea acestui serviciu de utilitate publică „către persoane juridice care pot presta activități în domeniul protecției animalelor”.

6. În acest context menționează avizul Consiliului Legislativ în care s-a arătat, referitor la sintagma „în condițiile legii”, că este necesară reformularea corespunzătoare a textului, astfel încât să se precizeze în mod expres normele vizate. Totodată, în avizul său, Consiliul Legislativ a făcut propunerea ca sintagma „Serviciile specializate pentru gestionarea câinilor fără stăpân pot fi realizate (...) numai către persoane juridice care pot presta activități în domeniul protecției animalelor și către asociații sau fundații care desfășoară activități în domeniul protecției animalelor, potrivit statutului (...)” să fie reformulată astfel: „Serviciile specializate pentru gestionarea câinilor fără stăpân pot fi realizate (...) numai de către persoane juridice care pot presta activități în domeniul protecției animalelor și de către asociații sau fundații care desfășoară activități în domeniul protecției animalelor, potrivit statutului sau actului constitutiv, după caz (...)”.

7. Prin urmare, textul legal criticat este neclar și imprecis, fiind lipsit de previzibilitate, ceea ce este contrar dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, dat fiind că stabilește într-o manieră generală selectarea persoanelor juridice, asociațiilor și fundațiilor cărora li se pot delega serviciile specializate pentru gestionarea câinilor fără stăpân, mai exact „în condițiile legii” și potrivit statutelor acestora.

8. Or, art. 1 alin. (5) din Constituție instituie o obligație generală, impusă tuturor subiecților de drept, inclusiv puterii legislative, care, în activitatea de legiferare, trebuie să respecte Legea fundamentală și să asigure calitatea actelor normative emise. Principiul previzibilității impune autorităților publice să reglementeze relațiile sociale prin adoptarea de acte normative previzibile, astfel că lipsa unor asemenea exigențe ale normelor juridice determină o nesiguranță a raporturilor juridice.

9. Totodată, autorul obiecției susține că prin adoptarea legii criticate s-ar ajunge la existența unui paralelism legislativ, în sensul că s-a reglementat referitor la posibilitatea gestionării câinilor fără stăpân prin concesiune, gestiune directă și gestiune delegată atât prin actul normativ criticat, Legea pentru

modificarea art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân (PL-x nr. 116/2023), cât și prin Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân (PL-x nr. 291/2022), în privința căruia Președintele României a formulat sesizare de neconstituționalitate, iar Curtea Constituțională a pronunțat o decizie de admitere parțială. Prin urmare, după publicarea deciziei menționate, Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân (PL-x nr. 291/2022) își va relua parcursul legislativ pentru punerea în acord cu decizia Curții Constituționale.

10. Sub acest aspect, având în vedere prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) din Constituție, reglementarea criticată încalcă și normele de tehnică legislativă, prin crearea unor situații de incoerență și instabilitate, contrare prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

11. Astfel, potrivit art. 2 alin. (1) din acest act normativ, tehnica legislativă asigură sistemizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ, iar art. 14 din Legea nr. 24/2000 prevede că reglementările de același nivel și având același obiect se cuprind într-un singur act normativ. În același sens, art. 16 din Legea nr. 24/2000 stabilește că în procesul de legiferare este interzisă instituirea acelorași reglementări în două sau mai multe acte normative, iar în cazul existenței unor paralelisme, acestea vor fi înlăturate fie prin abrogare, fie prin concentrarea materiei în reglementări unice.

12. În continuare, se arată că reglementarea criticată, utilizând sintagma „persoane juridice care pot presta activități”, încalcă principiul egalității în drepturi consacrat de art. 16 din Constituție prin faptul că instituie un privilegiu atribuirea serviciilor publice pentru gestionarea câinilor fără stăpân în favoarea persoanelor juridice în detrimentul asociațiilor și fundațiilor care desfășoară activități în domeniul protecției animalelor.

13. Legiuitorul nu a justificat această diferență de tratament între cele două categorii de subiecte de drept și nici nu a stabilit criterii clare și obiective de selecție a acestora în vederea atribuirii contractelor de servicii publice. Prin utilizarea sintagmei „pot presta activități” legiuitorul reglementează o condiție având caracter facultativ, și anume posibilitatea persoanelor juridice de a presta activități în domeniul protecției animalelor, în timp ce, în cazul asociațiilor și fundațiilor, prin utilizarea sintagmei „desfășoară activități”, într-o manieră imperativă, legea reglementează obligația desfășurării activităților în domeniul protecției animalelor. Diferența de tratament juridic dintre persoanele juridice care pot presta activități în domeniul protecției animalelor, pe de o parte, și asociațiile și fundațiile care desfășoară activități în domeniul protecției animalelor, pe de altă parte, nu are nicio justificare obiectivă și rațională, legea instituind, așadar, un veritabil privilegiu în favoarea persoanelor juridice, altele decât asociațiile și fundațiile, încalcând astfel principiul egalității în fața legii, statuat la art. 16 din Constituție. Tratatul juridic diferit instituit de legiuitor în privința subiectelor de drept menționate se răsfânge asupra sănătății și siguranței cetățenilor, astfel încât dispozițiile art. 16 din Constituție sunt incidente în cauză.

14. În susținerea criticilor formulate este invocată jurisprudența Curții Constituționale referitoare la dreptul la ocrotirea sănătății (Decizia nr. 511 din 4 iulie 2017), la respectarea normelor de tehnică legislativă prin evitarea paralelismelor (Decizia nr. 1.358 din 21 octombrie 2010) și la

aplicabilitatea dispozițiilor art. 16 din Constituție în cazul persoanelor colective (Decizia nr. 512 din 18 noiembrie 2004).

15. În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, sesizarea a fost transmisă președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului pentru a-și exprima punctele lor de vedere asupra acesteia.

16. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra obiecției de neconstituționalitate formulate.

17. La dosarul cauzei au fost depuse memoriile *amicus curiae* prin care se solicită respingerea, ca neîntemeiată, a obiecției de neconstituționalitate.

18. De asemenea, la dosarul cauzei, Asociația Toto și Pufi, din București, a transmis un document, la care au aderat mai multe asociații și fundații, precum și specialiști în etologie și psihoterapeuți, înregistrat la Curtea Constituțională cu nr. 1.397 din 4 aprilie 2023, intitulat „Sesizare de neconstituționalitate” prin care arată, în esență, că legea criticată încalcă nu mai puțin de 15 articole din Legea fundamentală.

19. La termenul de judecată fixat pentru data de 14 iunie 2023, Curtea, având în vedere cererea de amânare a dezbaterilor asupra cauzei, a amânat succesiv dezbaterile pentru datele de 28 iunie 2023, 12 iulie 2023 și 27 septembrie 2023, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

20. **Obiectul controlului de constituționalitate** îl constituie Legea pentru modificarea art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân, care prevede:

„**Articol unic.** — *La articolul 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 794 din 13 decembrie 2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2002, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:*

Serviciile specializate pentru gestionarea câinilor fără stăpân pot fi realizate prin gestiune directă, gestiune delegată și concesiune, în condițiile legii, numai către persoane juridice care pot presta activități în domeniul protecției animalelor și către asociații sau fundații care desfășoară activități în domeniul protecției animalelor, potrivit statutului, cu obligația asigurării serviciilor medical-veterinare, contractate cu medici veterinari de liberă practică, organizați în condițiile legii.”

21. Textele constituționale invocate în susținerea obiecției de neconstituționalitate sunt cele ale art. 1 alin. (3) privind valorile supreme ale statului de drept și alin. (5) privind principiul legalității și calitatea legii, ale art. 16 — *Egalitatea în drepturi* și ale art. 34 — *Dreptul la ocrotirea sănătății*.

(1) **Admisibilitatea obiecției de neconstituționalitate**

22. Înainte de a proceda la analiza propriu-zisă a obiecției de neconstituționalitate, Curtea urmează să constate că aceasta îndeplinește condițiile prevăzute de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție atât sub aspectul titularului dreptului de sesizare, întrucât a fost formulată de Avocatul Poporului, cât și sub aspectul obiectului, fiind vorba de o lege adoptată, dar nepromulgată încă.

23. Cu privire la termenul în care poate fi sesizată instanța constituțională, potrivit art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, acesta este de 5 zile de la data depunerii legii adoptate la secretarii generali ai celor două Camere ale Parlamentului, respectiv 2 zile, începând de la același moment, dacă legea

a fost adoptată în procedură de urgență. Totodată, în temeiul art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție, Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora, care, potrivit art. 77 alin. (1) teza a doua din Constituție, se face în termen de cel mult 20 de zile de la primirea legii adoptate de Parlament, iar, potrivit art. 77 alin. (3) din Constituție, în termen de cel mult 10 zile de la primirea legii adoptate după reexaminare.

24. Din consultarea fișei procesului legislativ rezultă că proiectul de lege pentru modificarea art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân a fost adoptat de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, la data de 29 martie 2023. La data de 3 aprilie 2023 legea a fost depusă la secretarii generali ai celor două Camere pentru exercitarea dreptului de sesizare asupra constituționalității legii și a fost trimisă la promulgare în data de 8 aprilie 2023. Prezenta sesizare a fost înregistrată la Curtea Constituțională la data de 10 aprilie 2023.

25. Având în vedere că obiecția de neconstituționalitate a fost formulată cu depășirea termenului de protecție de 5 zile, prevăzut de art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, dar în interiorul termenului de promulgare de 20 de zile, prevăzut de art. 77 alin. (1) din Constituție, Curtea urmează să constate că obiecția de neconstituționalitate este admisibilă și sub aspectul respectării termenului în care poate fi sesizată instanța constituțională (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 67 din 21 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 223 din 13 martie 2018, paragraful 70, ipoteza a doua).

26. În consecință, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție, precum și ale art. 1, 10, 15 și 18 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze obiecția de neconstituționalitate.

(2) Analiza criticilor de neconstituționalitate

27. Analizând critica de neconstituționalitate referitoare la posibilitatea existenței unui paralelism legislativ, Curtea reține că în jurisprudența sa a fost chemată de mai multe ori să se pronunțe asupra încălcării art. 1 alin. (5) din Constituție în raport cu art. 16 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, statuând, în esență, că ori de câte ori există o dublare sau o suprapunere între diverse soluții sau ipoteze normative cuprinse în două sau mai multe articole ori legi, se constată existența unui paralelism legislativ, contrar art. 1 alin. (5) din Constituție [a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014, paragraful 111, Decizia nr. 61 din 7 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 219 din 30 martie 2017, paragrafele 51 și 52, Decizia nr. 612 din 3 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 922 din 23 noiembrie 2017, paragraful 55, Decizia nr. 45 din 30 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 199 din 5 martie 2018, paragraful 239, Decizia nr. 63 din 13 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 201 din 6 martie 2018, paragraful 55, Decizia nr. 420 din 3 iulie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 883 din 1 noiembrie 2019, paragrafele 55 și 58, Decizia nr. 154 din 6 mai 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 398 din 15 mai 2020, paragrafele 87 și 88, sau Decizia nr. 242 din 3 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 503 din 12 iunie 2020, paragraful 79].

28. Raportând aceste considerente la cauza de față, Curtea observă că o altă propunere legislativă [PI-x nr. 291/2022], având ca obiect modificarea și completarea Ordonanței de

urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân, a fost adoptată de Parlament și trimisă pentru promulgare Președintelui României, care a formulat, la data de 27 iunie 2022, o sesizare de neconstituționalitate, ce a format obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.626A/2022. Comparând art. 1 pct. 2 din legea analizată de Curte în Dosarul 1.626A/2022 cu articolul unic din legea criticată în prezenta cauză, se observă că acestea au același obiect de reglementare — modificarea art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2001 —, precum și un conținut normativ identic.

29. Astfel, Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân [PI-x nr. 291/2022] a format obiect al controlului de constituționalitate la sesizarea Președintelui României, Curtea pronunțând Decizia nr. 6 din 31 ianuarie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 657 din 18 iulie 2023. Prin decizia menționată, Curtea a decis respingerea, ca neîntemeiată, a obiecției de neconstituționalitate a art. 1 pct. 4 din Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2001 și a admis obiecția de neconstituționalitate și a constatat că prevederile art. 1 pct. 5 din Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2001 sunt neconstituționale. Art. 1 pct. 2 — dispoziția legală cu un obiect de reglementare și conținut normativ identice cu cele ale prevederii criticate în prezenta cauză — nu a format obiect al controlului de constituționalitate, instanța constituțională nefiind investită în acest sens.

30. Cu privire la adoptarea celor două acte normative, Curtea observă că suprapunerea reglementării modificării art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2001 a avut loc în perioada cuprinsă între data sesizării Curții Constituționale și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân [PI-x nr. 291/2022] și data pronunțării Deciziei nr. 6 din 31 ianuarie 2023, interval în care Parlamentul a inițiat și adoptat o reglementare cu conținut identic, respectiv Legea pentru modificarea art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân [PI-x nr. 116/2023], reglementare ce face obiectul prezentei cauze.

31. Decizia nr. 6 din 31 ianuarie 2023, pronunțată în controlul *a priori*, are ca efect deschiderea procedurii de reexaminare a legii de către Parlament pentru punerea de acord a prevederilor declarate ca fiind neconstituționale cu decizia instanței constituționale în temeiul art. 147 alin. (2) din Constituție.

32. Prin urmare, Parlamentul nu a așteptat finalizarea procedurii în fața Curții Constituționale cu privire la Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân și a inițiat și a adoptat legea criticată în prezenta cauză, ale cărei obiect de reglementare și conținut normativ se regăsesc în legea anterioară, deși în punctul său de vedere exprimat asupra propunerii legislative [PI-x nr. 291/2022], înregistrat la Senat cu nr. 787 din 6 februarie 2023, Guvernul a făcut mențiunea că „modificarea propusă, aproape în aceeași formă, a făcut obiectul proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân [PI-x nr. 291/2022], proiect votat de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, în luna mai 2022 și aflat în prezent în analiză la Curtea Constituțională, ca urmare a unei sesizări de neconstituționalitate.”

33. Astfel, Curtea observă că în sensul art. 16 din Legea nr. 24/2000 se impune ca cel puțin un act normativ să fie în

vigoare pentru a se putea reține situația existenței unui paralelism legislativ.

34. În acest context, Curtea reține că niciuna dintre legile supuse controlului de constituționalitate nu este în vigoare, aflându-se în etape procedurale diferite — Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân a intrat în procedura de reexaminare în Parlament, iar Legea pentru modificarea art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân este supusă controlului de constituționalitate — astfel încât Curtea constată că nu există un paralelism legislativ, interzis de art. 16 din Legea nr. 24/2000.

35. În această situație, raportat la cauza de față, revine Parlamentului, prin comisiile permanente de specialitate sesizate cu reexaminarea Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân în vederea punerii de acord cu Decizia nr. 6 din 31 ianuarie 2023, să aibă în vedere Legea pentru modificarea art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân, precum și prezenta decizie, în vederea adoptării unui singur act normativ.

36. În continuare, autorul excepției susține că dispozițiile legale criticate nu precizează criteriile de selectare a persoanelor juridice care pot presta activități în domeniul protecției animalelor în vederea concesiunii sau dării în gestiune a serviciilor specializate pentru gestionarea câinilor fără stăpân, astfel încât sintagma „în condițiile legii” din cuprinsul acestora este apreciată ca având un grad mare de generalitate, fiind insuficient de clară și previzibilă.

37. Sub aspectul dispozițiilor legale aplicabile în materia concesiunii de servicii — instrument juridic de delegare a gestiunii, Curtea observă că devin incidente prevederile Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 23 mai 2016, care reglementează modul de atribuire a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, regimul aplicabil acestora, precum și aspecte referitoare la executarea lor. Legea are drept scop promovarea concurenței între operatorii economici, utilizarea resurselor în condiții de eficiență, economicitate și eficacitate și asigurarea integrității procedurii de atribuire a contractelor de concesiune (a se vedea, în acest sens, art. 1 și 2 din Legea nr. 100/2016).

38. Prin contractul de concesiune de servicii, contract cu titlu oneros, entitatea contractantă [unitatea administrativ-teritorială — în cazul serviciilor publice] atribuie unui operator economic prestarea și gestionarea unui serviciu, contraprestația autorității pentru obligația operatorului de a presta serviciul fiind fie dreptul de a presta serviciul, fie dreptul de a presta serviciul însoțit de o plată [a se vedea, în acest sens, art. 5 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 100/2016].

39. De altfel, Curtea observă că și Normele metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.059/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 829 din 23 decembrie 2013, fac trimitere la respectarea, în domeniul gestionării serviciilor specializate de gestionare a câinilor fără stăpân, a legislației în materia achizițiilor publice [art. 8]. Deși normele metodologice fac trimitere la o reglementare care nu mai este în vigoare, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, publicată

în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 418 din 15 mai 2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare, care a fost abrogată prin art. 238 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 390 din 23 mai 2016, prevederile referitoare la concesiunea de lucrări și la concesiunea de servicii se regăsesc, în prezent, în Legea nr. 100/2016, mai sus menționată, principiul care guvernează acest tip de contracte rămânând același.

40. În continuare, Curtea reține că gestiunea unui serviciu public se realizează prin două modalități, gestiune directă și gestiune delegată. Gestiunea directă se realizează de către o autoritate a administrației publice prin structurile sale, cu sau fără personalitate juridică, ori de o societate în care capitalul majoritar îl deține statul sau o unitate administrativ-teritorială. Gestiunea delegată reprezintă modalitatea de transmitere a dreptului de exploatare a serviciului public către un operator privat, pe baza unui act de delegare a gestiunii și/sau a unei autorizări din partea autorității administrației publice competente. Delegarea gestiunii implică dreptul și obligația operatorului de a opera, administra și exploata serviciul delegat, precum și dreptul și obligația operatorului de a opera, administra și exploata sistemele de utilități aferente serviciului delegat. Delegarea gestiunii se face cu respectarea prevederilor din legislația privind achizițiile publice, achizițiile sectoriale și concesiunea de servicii [art. 591 — *Gestiunea directă* și art. 592 — *Gestiunea delegată* din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019].

41. Având în vedere cadrul normativ evocat mai sus referitor la gestiunea serviciilor publice și la concesiunea de servicii, Curtea observă că sintagma „în condițiile legii” din cuprinsul dispozițiilor legale criticate are un caracter *sui generis*, făcând trimitere la respectarea legilor și a condițiilor reglementate de legislația în vigoare aplicabilă în materie de achiziție publică.

42. În jurisprudența sa, spre exemplu, în Decizia nr. 589 din 14 iulie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 710 din 7 august 2020, paragrafele 54 și 55, Curtea a reținut că, din punct de vedere logico-juridic, norma de drept are o structură proprie ce integrează trei elemente: ipoteza, dispoziția și sancțiunea. După criteriul structurii lor logico-juridice, normele de drept se clasifică în norme juridice complete sau determinate, care conțin toate cele trei elemente de structură, respectiv norme juridice incomplete sau nedeterminate, adică acelea din al căror text lipsește unul dintre elementele de structură. La rândul lor, normele incomplete sunt de două feluri: norme de trimitere, care, pentru elementul de structură care le lipsește, fac trimitere la un alt act normativ în vigoare împreună cu care reglementarea dobândește unitate, și norme în alb, adică norme de drept nedeterminate care urmează să se completeze cu elementul de structură care le lipsește dintr-o normă de drept ulterioară. Deși este recomandat ca legiuitorul să reglementeze norme care să respecte structura logico-juridică tripartită, normele complete sunt rar întâlnite în legislație.

43. Faptul că dispoziția legală criticată în prezenta cauză folosește sintagma „în condițiile legii” fără a indica expres actele normative la care se face trimitere nu este de natură să afecteze constituționalitatea normei, înțelesul sintagmei fiind facil de determinat de către destinatarii normei, respectiv autoritățile publice implicate prin personalul de specialitate cu competențe în acest domeniu și entitățile cu obiect de activitate în domeniul protecției animalelor.

44. Prin urmare, Curtea constată că sintagma utilizată de legiuitor întrunește condițiile de claritate și previzibilitate, critica având un atare obiect fiind neîntemeiată.

45. În continuare, Curtea observă că autorul obiecției de neconstituționalitate face referire la expunerea de motive care

însoțește legea criticată, prin care inițiatorii acesteia menționează Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 121 din 5 martie 2013, cu modificările și completările ulterioare, susținând că dreptul de a alege modalitatea de încredințare a serviciului de gestionare a câinilor fără stăpân, și anume prin gestiune directă sau gestiune delegată, trebuie lăsat la aprecierea fiecărei unități administrativ-teritoriale, întrucât acest serviciu este unul de utilitate publică.

46. Referitor la invocarea în susținerea excepției de neconstituționalitate a expunerii de motive, Curtea, în jurisprudența sa (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 238 din 3 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 666 din 28 iulie 2020, paragrafele 36—39), a constatat că, de principiu, nu poate exercita un control de constituționalitate al expunerilor de motive ale diverselor legi adoptate, întrucât acestea și cu atât mai puțin modul lor de redactare nu au consacrat constituțională. De asemenea, controlul de constituționalitate vizează legea, și nu opțiuni, dorințe sau intenții cuprinse în expunerea de motive a legii și, prin urmare, Curtea nu are competența să exercite un control de constituționalitate asupra modului de redactare a expunerii de motive concepute de deputați, senatori sau Guvern. Expunerea de motive este un document de motivare necesar în cadrul procedurii de adoptare a legilor, însă, odată adoptată legea, rolul său se reduce la facilitarea înțelegerii acesteia. Prin urmare, expunerea de motive a legii nu este decât un instrument al uneia dintre metodele de interpretare consacrate — metoda de interpretare teleologică. Aceasta presupune stabilirea sensului unei dispoziții legale ținându-se seama de finalitatea urmărită de legiuitor la adoptarea actului normativ din care face parte acea dispoziție. Astfel, expunerea de motive este doar un instrument dintre multe altele ale unei metode interpretative. Faptul că aceasta nu este suficient de precisă sau că nu lămurește toate aspectele de conținut ale normei nu duce la concluzia că însăși norma respectivă este neconstituțională pentru acest motiv, ea având doar o funcție de suport în interpretarea normei adoptate. Prin urmare, Curtea nu poate reține aceste critici.

47. Autorul obiecției mai arată că dispozițiile legale criticate sunt neclare și prin utilizarea sintagmei „persoane juridice care pot presta activități în domeniul protecției animalelor”, incertitudinea fiind generată de atribuirea gestionării serviciului specializat unor astfel de entități. În opinia autorului obiecției, sintagma criticată încalcă și principiul egalității în drepturi, întrucât instituie un privilegiu în favoarea persoanelor juridice în detrimentul asociațiilor și fundațiilor care constă în posibilitatea persoanelor juridice de a presta activități în domeniul protecției animalelor, față de obligația imperativă de a desfășura activități în domeniul protecției animalelor a asociațiilor și fundațiilor.

48. Referitor la această critică, Curtea reține că, potrivit reglementării criticate, serviciul specializat de gestionare a câinilor fără stăpân se realizează prin gestiune directă, prin gestiune delegată sau acesta poate fi concesionat persoanelor juridice și asociațiilor și fundațiilor care pot presta ori care desfășoară activități în domeniul protecției animalelor. Potrivit art. 2 lit. n) din Normele metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.059/2013, operator al serviciilor specializate pentru gestionarea câinilor fără stăpân este acea persoană juridică, de drept public sau privat, care are competența și capacitatea de a presta servicii în domeniul protecției animalelor și căreia i s-a delegat, încredințat sau concesionat, în condițiile legii, realizarea activității de gestionare a câinilor fără stăpân.

49. Gestiunea directă a unui serviciu specializat se realizează de consiliile locale și consiliile județene prin structurile

proprii sau prin organisme prestatoare de servicii înființate potrivit art. 92 din Codul administrativ, care pot fi operatori de drept public sau drept privat, actul constitutiv al acestor entități fiind hotărârea consiliului local/județean de înființare. Dreptul de a gestiona serviciul specializat de gestionare a câinilor fără stăpân se naște în baza hotărârii adoptate de către autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale prin care se aprobă gestiunea directă.

50. În situația în care autoritățile administrației publice nu pot realiza serviciul specializat de gestionare a câinilor fără stăpân în condiții de eficiență, gestionarea acestuia poate fi realizată de către anumite entități private autorizate să presteze acest serviciu.

51. Pentru a putea desfășura anumite activități, persoana juridică trebuie să aibă capacitate de folosință, care se dobândește, potrivit art. 205 din Codul civil, de la data înregistrării în registrele publice sau de la data autorizării. În cazul activităților care trebuie autorizate de organele competente, dreptul de a desfășura asemenea activități se naște numai din momentul obținerii autorizației respective [art. 207 alin. (1) din Codul civil], astfel încât o persoană juridică poate fi autorizată să se constituie, dar nu și să deruleze activitățile care sunt preconizate și care cad sub incidența dispozițiilor legale speciale care permit aceste activități numai cu autorizație emisă de organele competente.

52. Prin urmare, Curtea observă că în cazul persoanelor juridice fără scop lucrativ (în cazul prezentei obiecții de neconstituționalitate — asociații și fundații) capacitatea juridică este limitată la scopul lor statutar. Asociațiile și fundațiile pot, conform art. 48 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 31 ianuarie 2000, cu modificările și completările ulterioare, să deruleze activități economice directe sau să își constituie societăți comerciale, veniturile ce ar putea rezulta fiind orientate tot către realizarea scopului legal sau statutar al organizației.

53. Așadar, asociația și fundația dobândesc personalitate juridică prin înscrierea în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătorei în a cărei circumscripție își au sediul, devenind astfel persoane juridice (art. 5, 8 și 17 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000), iar statutul acestora va menționa, sub sancțiunea nulității, scopul și obiectivele pentru care au fost înființate (art. 6 și 16 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000). Dacă asociația, prin natura scopului sau obiectivelor propuse, urmează să desfășoare activități pentru care, potrivit legii, sunt necesare autorizații administrative prealabile, aceste activități nu vor putea fi inițiate, sub sancțiunea dizolvării pe cale judecătorească, decât după obținerea autorizațiilor respective (art. 14 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000). Așadar, asociațiile și fundațiile pot avea acele drepturi și obligații circumscrise realizării scopului stabilit prin actul de constituire și confirmat de instanța judecătorească.

54. În concluzie, asociațiile și fundațiile se constituie în vederea realizării unor activități de interes general sau comunitar, putând desfășura orice alte activități economice directe numai dacă au caracter accesoriu și sunt în strânsă legătură cu scopul lor principal.

55. În privința persoanelor juridice cu scop lucrativ, Curtea reține că acestea pot derula orice activitate, adică pot avea un scop lucrativ concretizat într-un obiect de activitate, care, însă, trebuie precizat, sub sancțiunea nulității, în actul constitutiv al persoanei juridice [a se vedea art. 196 alin. (1) lit. e) din Codul civil] și care conturează sfera activităților pe care societatea le va desfășura. Autorizarea unui nou obiect de activitate se face la registrul comerțului la fel ca orice altă modificare a actului constitutiv al societății. Schimbarea obiectului de activitate poate fi determinată de nevoia societății de a desfășura o anumită

activitate în vederea producerii de bunuri sau servicii care poate implica atragerea de noi resurse umane, tehnologice sau financiare. Așadar, schimbarea obiectului de activitate al societății este strâns legat de evoluțiile economice, de eficientizarea activității societății și de obținerea de profit, în principiu orice activități putând fi incluse în obiectul de activitate. Totodată, efectuarea anumitor activități poate necesita autorizarea organelor competente, dreptul desfășurării acestora născându-se din momentul obținerii autorizației respective, sub sancțiunea nulității actelor și faptelor săvârșite fără autorizare (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 382 din 31 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 668 din 1 august 2018, paragraful 22).

56. Pe de altă parte, persoanele juridice cu scop lucrativ pot desfășura o plenitudine de activități, nefiind constituite în vederea îndeplinirii unui anume scop, singurul scop principal la constituire fiind obținerea de beneficii prin desfășurarea anumitor activități concretizate într-un obiect de activitate. În cazul persoanelor juridice cu scop lucrativ precizarea în actul constitutiv a obiectului de activitate nu are rolul de a fixa limitele capacității juridice a persoanei juridice, ci de a preîntâmpina desființarea acesteia în urma unei acțiuni în nulitatea persoanei juridice înseși. Așadar, o persoană juridică cu scop lucrativ își poate schimba obiectul de activitate în vederea obținerii de profit, în principiu orice activități putând fi incluse în obiectul de activitate. Acesta este și sensul sintagmei „pot presta” din cuprinsul normei criticate, care desemnează persoanele juridice cu capacitate de folosință dobândită ca urmare a obținerii autorizațiilor prevăzute de lege, a menționării în actul constitutiv a obiectului de activitate, criteriilor în funcție de care se acordă dreptul de a gestiona serviciul specializat și care trebuie să aibă legătură cu situația persoanelor vizate de normă.

57. Curtea reține că textul de lege criticat care se referă la „asociații și fundații care desfășoară activități” și la „persoane juridice care pot presta activități” în domeniul protecției animalelor nu este de natură să atragă neclaritatea și imprecizia textului și nici nu instituie un privilegiu în favoarea persoanelor juridice, altele decât asociațiile și fundațiile. În aceste condiții, Curtea nu poate reține pretinsa discriminare între asociații și fundații, pe de o parte, și alte persoane juridice cu scop lucrativ, pe de altă parte, întrucât legiuitorul a creat pentru ambele categorii de persoane premisele pentru a participa la îndeplinirea unui interes public/comunitar prin gestionarea/concesionarea serviciului specializat de gestionare a câinilor fără stăpân, cu condiția îndeplinirii condițiilor legale de funcționare.

62. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate și constată că Legea pentru modificarea art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân este constituțională în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 27 septembrie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru modificarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 1.117/2023 privind aprobarea Metodologiei pentru raportarea durabilității — Codul român al sustenabilității

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Anexa la Hotărârea Guvernului nr. 1.117/2023 privind aprobarea Metodologiei pentru raportarea durabilității — Codul român al sustenabilității, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1052 și 1052 bis din 21 noiembrie 2023, se modifică după cum urmează:

1. La criteriul 12 „Managementul resurselor”, literele a. și b. de la indicatorul GRI-SRS 302-1 „Consumul de energie în cadrul entității” vor avea următorul cuprins:

„a. Consumul total de energie din surse neregenerabile în cadrul entității, în jouli sau multipli, inclusiv tipul de energie utilizată.

b. Consumul total de energie din surse regenerabile în cadrul entității, în jouli sau multipli, inclusiv tipul de energie utilizată.”

2. La criteriul 12 „Managementul resurselor”, tabelul de la indicatorul GRI-SRS 302-1 „Consumul de energie în cadrul entității” va avea următorul cuprins:

„Consumul total de energie în cadrul entității	=	Energie obținută din surse neregenerabile consumată
	+	Energie obținută din surse regenerabile consumată
	+	Energie electrică, energie termică, energie pentru răcire și energie pentru producerea de abur, achiziționate pentru consum
	+	Energie electrică, energie termică, energie pentru răcire și energie pentru producerea de abur autogenerate, care nu sunt consumate (a se vedea clauza 2.1.1)
	-	Energie electrică, energie termică, energie pentru răcire și energie pentru producerea de abur vândute”

3. La criteriul 12 „Managementul resurselor”, litera b. de la indicatorul GRI-SRS 302-4 „Reducerea consumului de energie” va avea următorul cuprins:

„b. Tipuri de energie incluse în economisire: energie electrică, energie termică, energie pentru răcire, energie pentru producerea de abur sau toate variantele.”

4. La glosar, sintagma „Drepturile angajaților” va avea următorul cuprins: „Drepturile salariaților”.

5. La glosar, definiția sintagmei „Influența politică” se elimină.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
Marian Neacșu
Șeful Cancelariei Prim-Ministrului,
Alexandru-Mihai Ghigiu
Secretarul general al Guvernului,
Mircea Abrudean

București, 28 martie 2024.
Nr. 274.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 2
din 26 februarie 2024

Dosar nr. 2.975/1/2023

Corina-Alina Corbu — președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului

Marian Budă — președintele delegat al Secției a II-a civile

Carmen Elena Popoiag — președintele delegat al Secției I civile

Ionel Barbă — președintele delegat al Secției de contencios administrativ și fiscal

Eleni Cristina Marcu — președintele delegat al Secției penale

Simona Maria Zarafiu — judecător la Secția a II-a civilă

Ianina Blandiana Grădinaru — judecător la Secția a II-a civilă

Cosmin Horia Mihăianu — judecător la Secția a II-a civilă

Rodica Zaharia — judecător la Secția a II-a civilă

Petronela Iulia Nițu — judecător la Secția a II-a civilă

Carmen Trănica Teau — judecător la Secția a II-a civilă

Virginia Florentina Duminecă — judecător la Secția a II-a civilă

Ruxandra Monica Duță — judecător la Secția a II-a civilă

Adina Oana Surdu — judecător la Secția a II-a civilă

George Bogdan Florescu — judecător la Secția a II-a civilă

Carmen Sandu-Necula — judecător la Secția a II-a civilă

Valentina Vrabie — judecător la Secția a II-a civilă

Mărioara Isailă — judecător la Secția a II-a civilă

Roxana Popa — judecător la Secția a II-a civilă

Lavinia Dascălu — judecător la Secția I civilă

Mihai-Andrei Negoescu Gândac — judecător la Secția I civilă

Cristinel Grosu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Carmen Maria Ilie — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Rodica Aida Popa — judecător la Secția penală

Valerica Voica — judecător la Secția penală

Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecătoreasă Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna procuror Antonia Constantin.

4. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Ileana Peligrad, desemnată pentru această cauză în conformitate cu dispozițiile art. 32 din Regulament.

5. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj cu privire la următoarea problemă de drept:

„În considerarea prevederilor art. 115 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu dispozițiile art. 32 și 33 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, raportat la prevederile art. 197, art. 470 alin. (2) și (3), respectiv art. 486 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, există obligația timbrării cererilor de chemare în judecată și a căilor de atac introduse sau declarate de către debitor anterior deschiderii procedurii de insolvență și însușite de către practicianul în insolvență desemnat în procedură?”.

6. Dezbaterile au avut loc la termenul din 19 februarie 2024, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, iar pronunțarea a fost amânată la 26 februarie 2024.

7. Președintele completului, doamna judecătoreasă Corina-Alina Corbu, constată că dezbaterile au fost închise, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, a constatat următoarele:

I. Temeiul juridic al recursului în interesul legii

8. Art. 514 din Codul de procedură civilă stipulează următoarele:

„Pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, colegiile de conducere ale curților de apel, precum și Avocatul Poporului au îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești”.

II. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

9. Sesizarea s-a făcut de către Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj, atașându-se documentația constituită în legătură cu problema de drept ce face obiectul prezentului recurs în interesul legii.

III. Normele de drept intern care formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție

10. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, denumită, în continuare *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013*.

1. Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii este legal constituit, în conformitate cu dispozițiile art. 516 alin. (1) din Codul de procedură civilă, raportat la art. 31 alin. (3) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea

Art. 32. — Taxele judiciare de timbru se datorează atât pentru judecata în primă instanță, cât și pentru exercitarea căilor de atac, în condițiile prevăzute de lege.

Art. 33 alin. (1) Taxele judiciare de timbru se plătesc anticipat, cu excepțiile prevăzute de lege [...].

11. Codul de procedură civilă

Art. 197. — În cazul în care cererea este supusă timbrării, dovada achitării taxelor datorate se atașează cererii. Netimbrarea sau timbrarea insuficientă atrage anularea cererii de chemare în judecată, în condițiile legii.

Art. 470 alin. (2) La cererea de apel se va atașa dovada achitării taxelor de timbru.

Alin. (3) — Cerințele de la alin. (1) lit. b) și e) și cea de la alin. (2) sunt prevăzute sub sancțiunea nulității, iar cele de la alin. (1) lit. c) și d), sub sancțiunea decăderii. Lipsa semnăturii poate fi împlinită în condițiile art. 196 alin. (2), iar lipsa dovezii achitării taxei de timbru poate fi complinită până la primul termen de judecată la care partea a fost legal citată în apel.

Art. 486 alin. (2) La cererea de recurs se vor atașa dovada achitării taxei de timbru, conform legii, precum și, dacă este cazul, procura specială, împuternicirea avocațială sau delegația consilierului juridic.

Alin. (3) Mențiunile prevăzute la alin. (1) lit. a) și c)—e), precum și cerințele menționate la alin. (2) sunt prevăzute sub sancțiunea nulității. Dispozițiile art. 82 alin. (1) și ale art. 87 alin. (2) rămân aplicabile.

12. Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare, denumită, în continuare, *Legea nr. 85/2014*.

Art. 115 alin. (1) Toate acțiunile introduse de administratorul judiciar sau de lichidatorul judiciar în aplicarea dispozițiilor prezentului capitol, inclusiv pentru recuperarea creanțelor, sunt scutite de taxe de timbru.

IV. Orientările jurisprudențiale divergente

13. Prin Hotărârea nr. 74/2023 a Colegiului de conducere al Curții de Apel Cluj din 19 septembrie 2023, titularul sesizării a arătat că problema supusă analizei a primit o soluționare diferită din partea instanțelor judecătorești din țară, fiind necesar ca printr-o decizie obligatorie să se stabilească modul unitar de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale incidente cu privire la problema de drept, identificându-se două orientări jurisprudențiale.

14. Într-o primă opinie s-a apreciat că însușirea căii de atac de către administratorul/lichidatorul judiciar atrage scutirea de la plata taxei judiciare de timbru, deoarece devin incidente dispozițiile art. 115 din Legea nr. 85/2014, indiferent de data introducerii căii de atac sau a cererii de chemare în judecată.

15. Potrivit acestei orientări jurisprudențiale, în analiza și aplicarea textului de lege enunțat, s-a reținut că practicianul în insolvență beneficiază de scutire de la obligația achitării taxei judiciare de timbru, chiar dacă cererea de chemare în judecată sau calea de atac a fost formulată sau declarată anterior deschiderii procedurii de insolvență față de societatea debitoare care are calitatea de reclamant, apelant sau recurent și, evident, anterior desemnării sale în procedură.

16. Astfel, obligația de plată a taxei judiciare de timbru, legal născută la momentul formulării cererii de chemare în judecată sau declarării căii de atac, se stinge ulterior prin efectul dispozițiilor art. 115 din Legea nr. 85/2014, dacă aceste acțiuni sunt însușite de către administratorul sau lichidatorul judiciar ulterior deschiderii procedurii de insolvență a titularului acțiunii.

17. În susținere au fost înaintate:

— Încheierea civilă nr. 23/2023, pronunțată de Curtea de Apel Cluj în Dosarul nr. 2.274/112/2022/a1, definitivă;

— Încheierea civilă nr. 27/2023, pronunțată de Curtea de Apel Cluj în Dosarul nr. 4.758/235/2020/a4, definitivă;

— Încheierea civilă nr. 29/2023, pronunțată de Curtea de Apel Cluj în Dosarul nr. 585/84/2022/a1, definitivă;

— Încheierea civilă nr. 32/2023, pronunțată de Curtea de Apel Cluj în Dosarul nr. 2.274/112/2022/a2, definitivă;

— Încheierea civilă nr. 17/CC/20.09.2023, pronunțată de Curtea de Apel Timișoara în Dosarul nr. 3.218/108/2021/a1, definitivă;

— Încheierea civilă nr. 18/CC/20.09.2023, pronunțată de Curtea de Apel Timișoara în Dosarul nr. 2.108/30/2022/a1, definitivă;

— Încheierea civilă nr. 19/CC/20.09.2023, pronunțată de Curtea de Apel Timișoara în Dosarul nr. 3.188/108/2022, definitivă;

— Încheierea civilă din 28.09.2023, pronunțată de Curtea de Apel Pitești în Dosarul nr. 4.140/109/2021/a1, definitivă;

— Încheierea civilă din 22.09.2023, pronunțată de Tribunalul Specializat Argeș în Dosarul nr. 15.346/280/2019*/a2, definitivă;

— Încheierea civilă nr. 16/LP/CC/29.06.2023-A, pronunțată de Tribunalul Bihor în Dosarul nr. 7.703/271/2022/a1, definitivă;

— Încheierea civilă nr. 69/13.06.2023, pronunțată de Tribunalul Bacău în Dosarul nr. 1.427/199/2022, definitivă prin neexercitarea dreptului la reexaminare;

— Încheierea civilă nr. 100/23.06.2023, pronunțată de Tribunalul Constanța în Dosarul nr. 2.125/254/2022/a1, definitivă prin neexercitarea dreptului la reexaminare;

— Încheierea civilă nr. 114/13.07.2023, pronunțată de Tribunalul Constanța în Dosarul nr. 9.957/212/2022/a2, definitivă;

— Încheierea civilă nr. 91/CC/CA/17.05.2023, pronunțată de Tribunalul Hunedoara în Dosarul nr. 935/97/2023/a1, definitivă.

18. Într-o a doua opinie s-a arătat că, potrivit regulii generale, taxa de timbru trebuie achitată anticipat, iar dovada plății trebuie anexată cererii de chemare în judecată sau căii de atac, apel sau recurs. Beneficiul procedural acordat de către legiuitor, care permite îndeplinirea acestei obligații și ulterior, în termen de 10 zile de la primirea comunicării în procedura de regularizare [art. 200 alin. (3) din Codul de procedură civilă] sau până la primul termen de judecată [art. 470 alin. (3) teza finală din Codul de procedură civilă, aplicabil și în recurs potrivit art. 494 din același cod, fiind vorba despre o normă compatibilă], nu poate afecta obligația deja născută, chiar în contextul deschiderii procedurii de insolvență față de reclamant, apelant sau recurent.

19. Prin urmare, întrucât art. 33 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 instituie o obligație legală, atât în ceea ce privește nașterea ei, cât și determinarea cuantumului, achitarea taxei nu este condiționată de o notificare din partea instanței, regula fiind aceea că taxa de timbru se plătește anticipat, la momentul introducerii cererii de chemare în judecată sau al declarării căii de atac.

20. Beneficiul procedural acordat de către legiuitor, potrivit căruia taxa de timbru poate fi achitată în termen de 10 zile de la primirea comunicării în procedura de regularizare sau până la primul termen de judecată pentru a evita anularea apelului sau a recursului ca netimbrat, nu schimbă principiul general anterior enunțat și nici data nașterii obligației. Nici deschiderea procedurii de insolvență (în oricare dintre formele ei) față de debitoare nu înlătură această obligație născută anterior acestui moment.

21. În sensul acestei opinii au fost înaintate:

— Încheierea civilă nr. 86/21.09.2023, pronunțată de Curtea de Apel București în Dosarul nr. 4.103/3/2022/a1, definitivă;

— Încheierea civilă nr. 34/19.09.2023, pronunțată de Curtea de Apel Cluj în Dosarul nr. 691/1285/2022/a2, definitivă;

— Încheierea civilă nr. 36/19.09.2023, pronunțată de Curtea de Apel Cluj în Dosarul nr. 110/84/2023/a1, definitivă;

— Încheierea civilă nr. 37/19.09.2023, pronunțată de Curtea de Apel Cluj în Dosarul nr. 937/1285/2020/a1, definitivă;

— Încheierea civilă din 13.07.2023, pronunțată de Tribunalul București în Dosarul nr. 21.458/299/2021/a1, definitivă;

— Încheierea civilă din 7.09.2023, pronunțată de Tribunalul București în Dosarul nr. 33.798/299/2020/a1, definitivă;

— Decizia civilă nr. 4.774/20.09.2023, pronunțată de Tribunalul București în Dosarul nr. 10.006/299/2022, definitivă;

— Decizia civilă nr. 5.195/4.10.2023, pronunțată de Tribunalul București în Dosarul nr. 16.426/299/2022, definitivă;

— Încheierea civilă din 19.09.2023, pronunțată de Tribunalul Sibiu în Dosarul nr. 2.938/306/2021/a1, definitivă.

V. Opinia titularului sesizării

22. Relativ la admisibilitatea prezentului recurs în interesul legii, Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj a apreciat ca fiind îndeplinite condițiile prevăzute de art. 515 din Codul de procedură civilă pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei decizii de unificare a practicii în procedura recursului în interesul legii, cu observația că aceasta este admisibilă, deoarece se face dovada că problema de drept analizată a fost soluționată neunitar, hotărârile cu caracter definitiv identificate aparținând unor instanțe diferite.

23. Chiar dacă practica neunitară nu există la nivelul tuturor instanțelor, este admisibilă promovarea unui recurs în interesul legii, deoarece dispozițiile art. 515 din Codul de procedură civilă nu disting cu privire la numărul instanțelor aflate în divergență cu privire la o problemă de drept și nici cu privire la nivelul instanțelor, impunând doar ca problema de drept să fie identică și practica neunitară să fie dovedită prin hotărâri judecătorești definitive.

24. Totodată, s-a reținut în acest context aspectul esențial potrivit căruia textele procedurale care reglementează instituția nu prevăd condiția ca practica neunitară să provină de la instanțe de ultim grad în materia respectivă, ci doar ca practica neunitară să fie probată prin hotărâri judecătorești definitive. În cazul concret analizat, având în vedere particularitatea problemei de drept care face obiectul sesizării, prezintă o relevanță deosebită hotărârile judecătorești prin care calea de atac a fost anulată ca netimbrată, cele prin care au fost soluționate cu caracter definitiv cereri de reexaminare a obligației de plată a taxei de timbru sau cereri de acordare a ajutorului public judiciar, acestea din urmă respinse ca rămase fără obiect, deoarece instanța investită cu o astfel de cerere a reținut din oficiu faptul că, prin însușirea cererii de chemare în judecată sau a căii de atac de către administratorul/lichidatorul judiciar, a intervenit scutirea de la plata taxei judiciare de timbru.

25. S-a apreciat că problema de drept supusă atenției este de actualitate și de mare importanță practică, mai ales în contextul deschiderii procedurii de faliment față de mai multe societăți de asigurare care au calitatea de titular ale unor căi de atac declarate în numeroase dosare.

VI. Punctul de vedere al Ministerului Public

26. Prin memoriul înaintat, Ministerul Public a apreciat că se impune admiterea recursului în interesul legii declarat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj și, în interpretarea și aplicarea art. 115 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, coroborat cu art. 32 și 33 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, raportat la art. 197, art. 470 alin. (2) și (3), respectiv art. 486 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, să se statueze că în cazul cererilor de chemare în judecată și al căilor de atac introduse sau declarate de către debitor anterior deschiderii procedurii de insolvență, supuse taxei judiciare de timbru, potrivit legii, însușirea cererii de chemare în judecată sau a căii de atac de către practicianul în insolvență desemnat în procedură nu atrage scutirea de la plata taxei judiciare de timbru.

27. În susținere s-a arătat că dispozițiile art. 115 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, fiind norme de excepție, sunt de strictă interpretare, sfera de aplicare a acestora neputând fi extinsă

la alte situații decât la cele strict avute în vedere de legiuitor la adoptarea lor.

28. Aceste dispoziții instituie o scutire în funcție de calitatea reclamantului, incidentă numai în cazul acțiunilor sau căilor de atac promovate de administratorul judiciar sau de lichidatorul judiciar, nu și în privința celor promovate de alte subiecte de drept; totodată, nu orice acțiune formulată de administratorul sau lichidatorul judiciar este scutită de la plata taxei judiciare de timbru, ci doar cele care pot fi introduse în virtutea atribuțiilor conferite de lege, relevante fiind, în acest sens, art. 45 alin. (1) lit. o), art. 58 alin. (1) lit. h), j) și l) și art. 64 lit. c), e) și g) din Legea nr. 85/2014.

29. Așadar, scutirea legală se aplică atât acțiunilor exercitate de administratorul judiciar sau de lichidatorul judiciar în temeiul Legii nr. 85/2014, care sunt de competența judecătorului-sindic, indiferent de obiectul lor, căilor de atac ordinare sau extraordinare exercitate împotriva hotărârilor judecătorului-sindic, cât și acțiunilor și căilor de atac de competența instanțelor de drept comun, formulate de practician în numele debitorului față de care s-a deschis procedura insolvenței.

30. Împrejurarea că, ulterior formulării cererii de chemare în judecată, în termenul stabilit de judecător pentru achitarea taxei judiciare de timbru în procedura de regularizare sau, după caz, până la primul termen de judecată la care partea a fost legal citată în apel ori în recurs, practicianul în insolvență își însușește cererea de chemare în judecată sau calea de atac formulată de către debitor nu atrage aplicarea dispozițiilor art. 115 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, art. 33 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului consacrand principiul plății anticipate a taxei judiciare de timbru, înainte ca serviciul public să fie prestat.

31. Dreptul de creanță fiscală aferent taxei judiciare de timbru în sensul dispozițiilor art. 21 alin. (1) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală se naște la data introducerii cererii de chemare în judecată și, după caz, la cea a declarării căii de atac, acesta fiind momentul la care se determină caracterul taxabil al acțiunii/căii de atac, acordarea unui termen pentru depunerea taxei judiciare de timbru sau posibilitatea depunerii până la primul termen de judecată determinând o prorogare a termenului de plată și nu însuși nașterea creanței fiscale.

VII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Curții Constituționale

32. La nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție pot prezenta relevanță următoarele decizii:

— Decizia nr. III din 31 martie 2003 a Secțiilor Unite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 455 din 26 iunie 2003;

— Decizia nr. 55 din 3 iulie 2017 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 943 din 29 noiembrie 2017.

33. Secția I civilă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin Adresa nr. 20 din 17 ianuarie 2024, a identificat două încheieri prin care s-a reținut că scutirea de la obligația de a timbra are caracter de excepție, așa încât, chiar dacă recurentul se află în insolvență, raportat la obiectul cauzei, care nu se circumscrie acțiunilor pentru care legiuitorul a prevăzut scutirea în conținutul Legii nr. 85/2014, recurentul trebuie să timbreze, întrucât nu beneficiază de scutirea prevăzută pentru acțiunile reglementate la capitolul I al titlului II din Legea nr. 85/2014.

34. Secția a II-a civilă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin Adresa nr. 45 din 25 ianuarie 2024, cu majoritate, a apreciat că nu mai are obligația de a timbra debitorul care a declarat recurs anterior deschiderii procedurii de insolvență și împotriva căruia, ulterior, până la primul termen de judecată, s-a deschis procedura insolvenței, iar calea de atac a fost însușită de către administratorul judiciar.

35. Hotărârile identificate la nivelul Secției de contencios administrativ și fiscal în legătură cu interpretarea și aplicarea

dispozițiilor art. 115 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 sunt în sensul că toate cererile și căile de atac introduse sau declarate de debitor, prin practicianul desemnat în procedura insolvenței, care intră sub incidența prevederilor anterior menționate, sunt scutite de la plata taxei judiciare de timbru, nefiind, însă, identificate hotărâri în care să se facă o analiză distinctă, prin raportare la data formulării cererii/promovării căii de atac, respectiv după cum acestea au fost introduse după deschiderea procedurii insolvenței (prin practicianul desemnat) sau anterior deschiderii acestei proceduri (de către debitor) și ulterior însușite de practician.

36. La nivelul Curții Constituționale nu au fost identificate decizii relevante în această materie.

VIII. Înalta Curte de Casație și Justiție

Admisibilitatea recursului în interesul legii

37. Potrivit dispozițiilor art. 514 din Codul de procedură civilă: „Pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, colegiile de conducere ale curților de apel, precum și Avocatul Poporului au îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești”.

38. Conform prevederilor art. 515 din Codul de procedură civilă:

„Recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecării au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii”.

39. Textele de lege menționate stabilesc condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiției pentru pronunțarea unei decizii în interesul legii, determinând, în același timp, și limitele analizei instanței în soluționarea acesteia.

40. Procedând la verificarea legalității investiției, în acord cu prevederile art. 514 din Codul de procedură civilă, se constată că Înalta Curte de Casație și Justiție a fost legal investită de Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj în vederea pronunțării deciziei în interesul legii, colegiile de conducere ale curților de apel făcând parte din categoria subiecților ce pot promova recurs în interesul legii.

41. În ceea ce privește condițiile de admisibilitate ce trebuie îndeplinite cumulativ, anume: (i) sesizarea să aibă ca obiect o problemă de drept; (ii) această problemă de drept să fi fost dezlegată diferit de instanțele judecătorești; (iii) dovada soluționării diferite să se facă prin hotărâri judecătorești definitive; (iv) hotărârile judecătorești să fie anexate sesizării, se constată că toate acestea sunt îndeplinite.

42. Astfel, din înscrisurile anexate memoriului înaintat de Curtea de Apel Cluj rezultă că se identifică practică neunitară la nivelul instanțelor; în acest sens, tribunalele și curțile de apel, în cazuri de speță, au exprimat puncte de vedere diferite, concretizate în hotărâri judecătorești definitive, conturându-se orientările divergente menționate de instanța de trimitere și întemeiate pe interpretarea și aplicarea aceluiași prevederi legale, ceea ce justifică necesitatea pronunțării unei decizii care să asigure unificarea jurisprudenței.

43. Așadar, recursul în interesul legii îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 514 și 515 din Codul de procedură civilă.

Analiza problemei de drept ce face obiectul recursului în interesul legii

44. Așa cum reiese din cuprinsul sesizării, problema de drept care a dat naștere unor interpretări diferite la nivel național, reflectată în hotărârile judecătorești definitive atașate sesizării, privește incidența dispozițiilor art. 115 din Legea nr. 85/2014 în cazul acțiunilor sau căilor de atac formulate de către debitor

anterior declanșării procedurii insolvenței și însușite ulterior de către administratorul judiciar/lichidatorul judiciar desemnat în procedură.

45. Problema de drept relevată a fost soluționată în mod corect de către acele instanțe care au reținut că acțiunile și căile de atac formulate, respectiv declarate de către debitor anterior declanșării procedurii insolvenței asupra acestuia, nu sunt scutite de obligația de plată a taxei judiciare de timbru în temeiul dispozițiilor art. 115 din Legea nr. 85/2014, chiar dacă au fost însușite de către practicianul în insolvență desemnat pentru debitorul care a inițiat demersul judiciar.

46. Argumentele care susțin această orientare jurisprudențială au în vedere, pe de o parte, momentul nașterii obligației de plată a taxei judiciare de timbru și modalitatea în care aceasta se stinge, iar pe de altă parte, sfera de aplicare a prevederii care stă la baza divergenței de jurisprudență, determinată prin utilizarea metodelor de interpretare logică, gramaticală și istorico-teleologică.

47. Referitor la primul aspect, se constată că obligația de plată a taxelor judiciare de timbru ia naștere la momentul înregistrării cererii de chemare în judecată, respectiv a celei pentru declararea unei căi de atac, pe rolul instanței de judecată.

48. Sunt avute în vedere, în acest sens, dispozițiile legale care impun plata anticipată a taxelor judiciare de timbru și depunerea dovezii corespunzătoare odată cu acțiunea sau cererea formulată, precum și regulile aplicabile în privința modului de calcul al taxelor de timbru.

49. Astfel, art. 33 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 statuează că „Taxele judiciare de timbru se plătesc anticipat, cu excepțiile prevăzute de lege”.

50. În același sens, art. 197 din Codul de procedură civilă prevede că, „În cazul în care cererea este supusă timbrării, dovada achitării taxelor datorate se atașează cererii. Netimbrarea sau timbrarea insuficientă atrage anularea cererii de chemare în judecată, în condițiile legii”.

51. Totodată, potrivit art. 470 alin. (2) și (3) din același cod, „La cererea de apel se va atașa dovada achitării taxelor de timbru. Cerințele de la alin. (1) lit. b) și e) și cea de la alin. (2) sunt prevăzute sub sancțiunea nulității, iar cele de la alin. (1) lit. c) și d), sub sancțiunea decăderii. Lipsa semnăturii poate fi împlinită în condițiile art. 196 alin. (2), iar lipsa dovezii achitării taxei de timbru poate fi complinită până la primul termen de judecată la care partea a fost legal citată în apel”.

52. Art. 486 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă cuprinde dispoziții similare, aplicabile în calea de atac a recursului.

53. Pe de altă parte, caracterul timbrabil al cererii și, subsecvent, valoarea taxei judiciare de timbru datorate, respectiv incidența unui caz de scutire, se determină în raport cu obiectul inițial al acțiunii și valoarea acestuia/titularul cererii, în cazul cererii de chemare în judecată, ori cu criticile formulate și valoarea contestată, în cazul căilor de atac.

54. Art. 37 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 menționează explicit că, „În cazul în care se micșorează valoarea pretențiilor formulate în acțiune sau în cerere, după ce a fost înregistrată, taxa judiciară de timbru se percepe la valoarea inițială, fără a se ține seama de reducerea ulterioară”.

55. În considerarea dificultăților pe care le-ar putea întâmpina justițiabilii în demersul de calificare a cererii, din perspectiva caracterului timbrabil al acesteia, și de calculare a valorii taxei judiciare de timbru datorate, în vederea garantării dreptului la un proces echitabil, în componența referitoare la accesul la justiție, sancțiunea nulității ca urmare a netimbrării cererii sau a căii de atac nu intervine automat, ci doar după determinarea de către instanță a valorii taxei judiciare datorate, urmată de comunicarea valorii respective debitorului obligației și de acordarea unui termen pentru plată, conform art. 31 alin. (1),

art. 33 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 coroborate cu art. 200 alin. (3), art. 471¹ alin. (2) și art. 490 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

56. Astfel, art. 33 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 statuează că, „Dacă cererea de chemare în judecată este netimbrată sau insuficient timbrată, reclamantului i se pune în vedere, în condițiile art. 200 alin. (2) teza I din Codul de procedură civilă, obligația de a timbra cererea în cuantumul stabilit de instanță și de a transmite instanței dovada achitării taxei judiciare de timbru, în termen de cel mult 10 zile de la primirea comunicării instanței (...)”.

57. Similar, conform art. 200 alin. (3) din Codul de procedură civilă, „Când cererea nu îndeplinește cerințele prevăzute la art. 194—197, reclamantului i se vor comunica în scris lipsurile, cu mențiunea că, în termen de cel mult 10 zile de la primirea comunicării, trebuie să facă completările sau modificările dispuse, sub sancțiunea anulării cererii (...)”.

58. Potrivit dispozițiilor art. 471¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, aplicabile și în recurs, conform art. 490 alin. (2) din același act normativ, „În cazul în care cererea de apel nu îndeplinește condițiile prevăzute de lege, completul căruia i s-a repartizat dosarul va stabili lipsurile cererii de apel și îi va comunica, în scris, apelantului că are obligația de a completa sau modifica cererea. Completarea sau modificarea cererii se va face în termen de cel mult 10 zile de la data comunicării”.

59. Cu referire la operațiunea de determinare a cuantumului taxei judiciare de timbru datorate de titularul acțiunii sau al cererii, se constată că aceasta are natura unei simple activități administrative menite să asigure aducerea la îndeplinire a obligațiilor impuse în sarcina instanțelor judecătorești în procedura de regularizare a acțiunilor și cererilor, care nu afectează nașterea obligației de plată a taxei judiciare de timbru.

60. Efectul dilatoriu pe care această procedură îl determină vizează exclusiv aplicarea sancțiunii nulității, care nu poate avea loc decât după comunicarea taxei judiciare de timbru datorate și împlinirea termenului acordat pentru plată.

61. În ceea ce privește comunicarea efectuată de instanță în aplicarea prevederilor legale mai sus menționate se reține că nu reprezintă un act administrativ fiscal, în înțelesul atribuit acestei noțiuni de art. 1 pct. 1 din Codul de procedură fiscală („actul emis de organul fiscal în exercitarea atribuțiilor de administrare a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale, pentru stabilirea unei situații individuale și în scopul de a produce efecte juridice față de cel căruia îi este adresat”), ci un act de procedură prin care instanțele îndeplinesc o funcție administrativă.

62. În această situație, adresei de comunicare nu îi sunt aplicabile prevederile art. 46 din Codul de procedură fiscală, referitoare la conținutul și motivarea actelor administrativ-fiscale.

63. Ca atare, este greșit argumentul utilizat de unele dintre instanțele care au îmbrățișat opinia contrară, în sensul că, în absența elementelor pe care trebuie să le cuprindă actul administrativ fiscal, comunicarea efectuată de instanță nu determină nașterea obligației de plată a taxei judiciare de timbru.

64. Referitor la natura termenului acordat pentru plata taxei de timbru și depunerea dovezii la dosar se arată că nu reprezintă un termen suspensiv, până la împlinirea căruia este amânată scadența obligației, instituție specifică dreptului substanțial, și nici un termen de grație, în înțelesul de favoare acordată debitorului de bună-credință și care se află în imposibilitate de a plăti o creanță certă, lichidă și exigibilă, ci are natura unui termen procedural imperativ, acordat independent de buna sau reaua-credință a debitorului ori de situația financiară a acestuia, în interiorul căruia trebuie dusă la îndeplinire obligația de regularizare a cererii, din perspectiva timbrajului.

65. Nedepunerea dovezii de achitare a taxei judiciare de timbru până la împlinirea termenului prevăzut de lege atrage

o sancțiune specifică, în limitele permise de art. 185 alin. (1) din Codul de procedură civilă, și anume nulitatea absolută și necondiționată, conform art. 176 pct. 6 din același cod, fiind vorba despre o cerință legală extrinsecă actului de procedură.

66. În ceea ce privește art. 177 alin. (3) din Codul de procedură civilă, invocat ca argument de către unele dintre instanțele care au opinat în sensul incidenței prevederilor art. 115 din Legea nr. 85/2014 în situația în care debitorul intră în insolvență ulterior sesizării instanței cu soluționarea cererii de chemare în judecată sau a căii de atac, iar administratorul judiciar sau lichidatorul desemnat în procedură își însușește cererea formulată, se observă că textul legal prevede că „actul de procedură nu va fi anulat dacă până la momentul pronunțării asupra excepției de nulitate a dispărut cauza acesteia”.

67. Or, de vreme ce cauza de nulitate o constituie neplata taxei judiciare de timbru, dispariția acestei cauze nu poate avea loc decât prin îndreptarea neregularităților actului de procedură, respectiv prin depunerea dovezii de achitare a taxei în cuantumul legal, până la momentul pronunțării asupra excepției de nulitate, și nu ca urmare a intervenirii unei schimbări în situația juridică a debitorului obligației de plată a taxei judiciare de timbru, ulterior momentului nașterii obligației.

68. Sintetizând, întrucât obligația de plată a taxei judiciare de timbru se naște la momentul înregistrării cererii, respectiv a căii de atac pe rolul instanței și se stinge prin achitarea sumei datorate și depunerea dovezii de plată la dosar, intervenirea unei schimbări în situația juridică a debitorului obligației de plată a taxei, ulterior momentului arătat, nu are efecte asupra obligației înseși și nici nu determină înlăturarea sancțiunii nulității în condițiile art. 177 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

69. Un alt argument care susține această opinie se fundamentează pe sfera de aplicare a normei care stă la baza divergenței de jurisprudență, respectiv a art. 115 din Legea nr. 85/2014, raportat la caracterul de excepție al acestei prevederi legale, la înțelesul termenilor utilizați și la finalitatea urmărită de legiuitor prin adoptarea normei, în decelarea căreia nu se poate face abstracție de contextul istoric în care aceasta a avut loc.

70. Astfel, potrivit art. 1 alin. (1) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, „Acțiunile și cererile introduse la instanțele judecătorești, precum și cererile adresate Ministerului Justiției și Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sunt supuse taxelor judiciare de timbru prevăzute în prezenta ordonanță de urgență. (...)”

În cazurile aume prevăzute de lege, acțiunile și cererile introduse la instanțele judecătorești, precum și cererile adresate Ministerului Justiției și Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sunt scutite de la plata taxelor judiciare de timbru”.

71. Reiese, așadar, că regula generală este cea a timbrării acțiunilor și cererilor adresate instanțelor judecătorești, în considerarea obligației cetățenilor de a contribui la acoperirea cheltuielilor publice, conform art. 56 alin. (1) din Constituția României.

72. Scutirea de la plata taxei judiciare de timbru are un caracter excepțional și este posibilă numai în situațiile expres prevăzute de legiuitor.

73. În acest sens, în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013, există norme care reglementează cazuri speciale de scutire de la plata taxei de timbru, în considerarea obiectului cauzei, a calității titularului acțiunii sau cererii ori a ambelor elemente enumerate.

74. În aplicarea prevederilor art. 29 alin. (1) lit. I) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, potrivit căruia sunt scutite de la plata taxei judiciare de timbru orice alte acțiuni, cereri sau acte de procedură pentru care se prevăd, prin legi speciale, scutiri de taxă judiciară de timbru, a fost edictat art. 115 din Legea nr. 85/2014, care are următorul conținut: „Toate acțiunile introduse de administratorul judiciar sau de lichidatorul

judiciar în aplicarea dispozițiilor prezentului capitol, inclusiv pentru recuperarea creanțelor, sunt scutite de taxe de timbru.”

75. Rațiunea acordării acestui beneficiu în favoarea administratorului judiciar/lichidatorului judiciar o constituie poziția specială a acestuia, în raport cu ceilalți participanți la procedură, respectiv împrejurarea că acesta nu acționează în interes personal, ci pentru buna desfășurare a întregii proceduri, în vederea reîntregirii patrimoniului debitorului insolubil, precum și în interesul creditorilor, pentru ca aceștia să își valorifice creanțele în cât mai mare măsură și cât mai operativ (a se vedea în acest sens considerentele cuprinse în Decizia Curții Constituționale nr. 1.298 din 4 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 12 din 6 ianuarie 2012, cu prilejul verificării constituționalității art. 77 din Legea nr. 85/2006, aplicabile *mutatis mutandis* și în privința art. 115 din Legea nr. 85/2014).

76. Pentru a fi incidentă scutirea în temeiul dispoziției legale enunțate este necesar, pe de-o parte, ca acțiunea sau cererea să fie introdusă de administratorul judiciar/lichidatorului judiciar, indiferent că acționează în această calitate ori ca reprezentant legal al persoanei aflate în insolvență, iar pe de altă parte, ca acțiunea să fie formulată „în aplicarea dispozițiilor prezentului capitol, inclusiv pentru recuperarea creanțelor”.

77. Ținând cont de structura actului normativ din care face parte textul în discuție, referirea legiuitorului la „prezentul capitol” trebuie raportată la capitolul I — Dispoziții comune al titlului II — Procedura insolvenței din corpul Legii nr. 85/2014, care cuprinde principalele atribuții ale administratorului judiciar/lichidatorului judiciar în cadrul procedurii.

78. Pe de altă parte, folosirea adverbului „inclusiv” în legătură cu acțiunile exercitate pentru recuperarea creanțelor reflectă intenția legiuitorului de a circumscrie aceste acțiuni celor formulate în aplicarea dispozițiilor legii insolvenței, respectiv pentru asigurarea respectării principiilor care guvernează această procedură, conform art. 4 din Legea nr. 85/2014.

79. O acțiune însușită de administratorul judiciar/lichidatorului judiciar desemnat în procedură nu este echivalentă cu o acțiune introdusă de aceeași persoană și, ca atare, nu intră în sfera de aplicare a art. 115 din Legea nr. 85/2014.

80. Relevante în acest sens sunt considerentele redată în paragraful 90 al Deciziei nr. 55 din 3 iulie 2017 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 943 din 29 noiembrie 2017, în cuprinsul căreia se arată că, „În cazul scutirilor personale (subiective), dispoziția de favoare este aplicabilă exclusiv ipotezelor în care căile de atac sunt formulate de chiar persoana în favoarea căreia operează scutirea”.

81. Se va avea în vedere că însușirea cererii de către administratorul judiciar nu are semnificația ratificării unui mandat, în sensul art. 1.309 din Codul civil, și nu produce efecte retroactive, întrucât, prin ipoteză, acțiunea sau calea de atac a fost formulată, respectiv declarată de reprezentantul legal al societății de la momentul înregistrării acesteia pe rolul instanței.

82. Actul de însușire exprimă exclusiv voința practicianului în insolvență de a continua demersul judiciar declanșat de societate, cu consecința preluării cauzei în starea în care se găsește, inclusiv din perspectiva obligației de timbrare valabil născute în sarcina societății.

83. Pe de altă parte, o acțiune sau o cale de atac formulată, respectiv declarată de o societate neafată în insolvență, prin administratorul său statutar, nu este, *de plano*, exercitată în aplicarea dispozițiilor legii insolvenței și nu este menită să asigure respectarea principiilor pe care se bazează această procedură.

84. Împrejurarea că, odată cu declanșarea insolvenței, cauza poate prezenta interes pentru procedură, prin prisma obiectului său, și, din acest motiv, administratorul judiciar/lichidatorului judiciar desemnat poate decide să o susțină în continuare

nu atrage încadrarea în ipoteza normativă avută în vedere de art. 115 din Legea nr. 85/2014, pentru că verificarea condițiilor impuse de acest text se efectuează prin raportare la momentul înregistrării cererii, atunci când se naște obligația de plată a taxei judiciare de timbru.

85. Fiind în prezența unei norme de excepție, aceasta este supusă unei interpretări literale, prin aplicarea regulii de interpretare logică exprimate prin adagiul *exceptio est strictissimae interpretationis*, neputând fi extinsă aplicarea sa la alte situații decât cele avute în vedere de legiuitor, chiar dacă sunt aparent similare.

86. În acest sens sunt relevante dispozițiile art. 10 din Codul civil, cu denumirea marginală „Interzicerea analogiei”, potrivit căreia „Legile care derogă de la o dispoziție generală, care restrâng exercițiul unor drepturi civile sau care prevăd sancțiuni civile se aplică numai în cazurile expres și limitativ prevăzute de lege”.

87. Această interpretare nu contrazice dezlegarea oferită prin Decizia nr. III din 31 martie 2003, pronunțată de Curtea Supremă de Justiție — Secțiunile Unite, prin care s-a stabilit, în aplicarea dispozițiilor art. 20¹ alin. (3) din Legea nr. 83/1998 privind procedura falimentului băncilor, care au un conținut similar celor cuprinse în art. 115 din Legea nr. 85/2014, că acțiunile și cererile adresate instanțelor de lichidator sau de persoanele împuternicite de acesta în exercitarea atribuțiilor conferite prin art. 10 din Legea nr. 83/1998, inclusiv cererile ulterioare formulate în conformitate cu prevederile art. 373¹ alin. 1 din Codul de procedură civilă, în cadrul activității de executare silită și în aplicarea art. 22, 24 și 25 din aceeași lege, sunt scutite de taxă de timbru.

88. În considerentele deciziei menționate s-a reținut că, din însăși formularea textului legal, „dispoziția de scutire de taxe de timbru privește toate acțiunile susceptibile a fi introduse de lichidator, deci și cele care, eventual, s-ar exercita în numele său de către persoanele împuternicite de acesta, cum sunt executorii bancari din cadrul băncilor aflate în faliment, evident în măsura în care prin ele se urmărește realizarea finalității acelei legi”.

89. Prin urmare, prevederea legală în discuție nu a fost supusă unei interpretări extensive, rațiunea pentru care s-a apreciat că se impune să beneficieze de același tratament favorabil, de scutire de taxe de timbru, și cererile introduse de persoanele împuternicite de lichidator, cum sunt executorii bancari din cadrul băncilor aflate în faliment, fiind aceea că persoanele respective acționează la cererea și în numele lichidatorului, ca reprezentanți ai săi, pentru realizarea scopului de a încasa creanțele din averea băncii debitoare, rezultate din transferul de bunuri sau de sume de bani.

90. Aceeași interpretare literală a prevederii legale aflate la originea divergenței de jurisprudență este impusă și de metoda de interpretare gramaticală, față de sensul adjectivului participial folosit de legiuitor pentru a delimita sfera de aplicare a textului, din perspectiva obiectului acțiunii.

91. Astfel, acțiuni introduse de administratorul judiciar/lichidatorului judiciar înseamnă inițiate, pornite, declanșate, nicidecum continuate.

92. În sfârșit, la același rezultat se ajunge și prin utilizarea metodei de interpretare istorico-teleologică a textului în discuție, relevantă în acest sens prezentând formele anterioare ale prevederilor care reglementau scutirea de la plata taxei judiciare de timbru în privința acțiunilor formulate în cadrul procedurii insolvenței și contextul economic și normativ în care a fost adoptată Legea nr. 85/2014, din care face parte norma supusă interpretării.

93. Astfel, art. 58 din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, statua că „Acțiunile introduse de administrator în aplicarea dispozițiilor prezentei

secțiuni (secțiunea a 3-a — Situația unor acte juridice ale debitorului din capitolul III — Procedura) sunt scutite de taxele de timbru. Toate acțiunile și cererile introduse de lichidatorul judiciar sunt scutite de plata taxei de timbru”.

94. Ulterior, prin art. 77 din Legea nr. 85/2006 s-a extins aplicarea beneficiului scutirii de la plata taxei asupra tuturor acțiunilor introduse de administratorul judiciar sau de lichidator în aplicarea dispozițiilor legii, inclusiv pentru recuperarea creanțelor.

95. În anul 2013 a fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, act normativ care a abrogat Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, printre rațiunile care au stat la baza noului act normativ, reflectate în nota de fundamentare care l-a însoțit, regăsindu-se cea referitoare la necesitatea reevaluării acțiunilor și cererilor scutite de la plata taxei judiciare de timbru, în scopul asigurării unui echilibru corespunzător între eforturile bugetare de furnizare a unui serviciu public calitativ și obligația cetățeanului care folosește acest serviciu de a contribui la susținerea costurilor.

96. Analiza comparativă a prevederilor care reglementează cazurile de scutire de la plata taxei judiciare de timbru în cuprinsul celor două acte normative, respectiv a art. 15 din Legea nr. 146/1997 și a art. 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, relevă restrângerea situațiilor în care se aplică scutirea de la plata taxei de timbru, în acord cu schimbările preconizate, expuse în nota de fundamentare.

97. În acest context, limitarea sferei de aplicare a dispozițiilor art. 115 din Legea nr. 85/2014, prin trimiterea expresă la acțiuni formulate în baza prevederilor „prezentului capitol”, reflectă intenția legiuitorului de a restrânge sfera sa de aplicare, prin comparație cu forma textului cuprins în legea anterioară, ceea ce împiedică o interpretare extensivă.

98. Astfel, chiar dacă situația dificilă a unei societăți asupra căreia s-a deschis procedura insolvenței ulterior înregistrării acțiunii sau căii de atac pe rolul instanțelor judecătorești poate reclama un tratament similar celui recunoscut în privința acțiunilor exercitate de administratorul judiciar/lichidatorul judiciar, în aplicarea dispozițiilor capitolului I al titlului II din corpul Legii nr. 85/2014, o astfel de împrejurare nu justifică extinderea sferei de aplicare a prevederilor art. 115 din aceeași lege la situații care nu se încadrează în litera lui.

99. Legiuitorul este singurul care, în cadrul politicii sale fiscale, decide atât cu privire la sfera acțiunilor și cererilor supuse timbrării și la valoarea taxelor judiciare de timbru, cât și cu privire la cazurile care justifică scutirea de la plata acestor taxe.

100. În plus, se va avea în vedere că, pentru o astfel de ipoteză, în vederea asigurării dreptului de acces la justiție al societății recent intrate în insolvență, legea reglementează un remediu adecvat, respectiv cel prevăzut de art. 42 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, care permite instanței să aprecieze asupra formei și întinderii facilităților ce se impun a fi acordate persoanei juridice aflate în dificultate financiară.

101. Este adevărat că persoanele juridice nu pot beneficia de scutire de la plata taxei de timbru, precum persoanele fizice, ci de alte facilități legale, ce constau în reducerea cuantumului taxei de timbru, eșalonarea sau amânarea plății acesteia. Această măsură legislativă reprezintă însă opțiunea legiuitorului și este conformă cu Constituția și nu constituie o limitare a dreptului de acces la o instanță sau o încălcare a dreptului la un proces echitabil, astfel cum s-a reținut prin Decizia Curții Constituționale nr. 29 din 17 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 248 din 1 aprilie 2019.

102. Un ultim argument este acela că interpretarea propusă de o parte a jurisprudenței, în sensul aplicării prevederilor art. 115 din Legea nr. 85/2014 și în privința acțiunilor formulate de o societate anterior intrării în insolvență și însușite de administratorul judiciar sau de lichidatorul judiciar, este de natură să creeze o situație de discriminare între societățile care plătesc anticipat taxa judiciară de timbru, anexând dovada plății cererii de chemare în judecată, și ulterior intră în insolvență și cele care nu adoptă o astfel de conduită și intră în insolvență până la momentul verificării timbrajului de către instanță.

103. Într-o astfel de situație, care nu se regăsește printre cazurile de restituire a taxei de timbru prevăzute de dispozițiile art. 45 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, societatea care a plătit taxa anticipat nu beneficiază de restituirea sumei achitate, ceea ce determină o diferență de tratament între cele două categorii de subiecte de drept, care nu se întemeiază pe o împrejurare obiectivă și rezonabilă, ci pe una subiectivă, respectiv pe conduita diferită a unor persoane aflate în situații juridice identice.

Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 517, cu referire la art. 514 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj și, în consecință, stabilește că: În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 115 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, coroborate cu prevederile art. 32 și 33 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, raportat la dispozițiile art. 197, art. 470 alin. (2) și (3), respectiv art. 486 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, în cazul cererilor de chemare în judecată și al căilor de atac introduse sau declarate de către debitor anterior deschiderii procedurii de insolvență, supuse taxei judiciare de timbru, potrivit legii, însușirea cererii de chemare în judecată sau a căii de atac de către practicianul în insolvență desemnat în procedura ulterior declanșată nu atrage scutirea de la plata taxei judiciare de timbru.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 26 februarie 2024.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Ileana Peligrad

ACTE ALE PARTIDELOR POLITICE PUBLICATE ÎN TEMEIUL LEGII NR. 334/2006 PRIVIND FINANȚAREA ACTIVITĂȚII PARTIDELOR POLITICE ȘI A CAMPANIILOR ELECTORALE

PARTIDUL DREPTĂȚII SOCIALE EUROPEAN

Situația cuantumului total al cotizațiilor primite în anul 2023

Denumirea partidului politic: Partidul Dreptății Sociale European

Sediul partidului politic: București, Str. 11 Iunie nr. 69, sectorul 4, România

Nr. crt.	Organizația/Filiala județeană	Cuquantumul total al cotizațiilor primite în luna ianuarie	Cuquantumul total al cotizațiilor primite în luna februarie	Cuquantumul total al cotizațiilor primite în luna martie	Cuquantumul total al cotizațiilor primite în luna aprilie	Cuquantumul total al cotizațiilor primite în luna mai	Cuquantumul total al cotizațiilor primite în luna iunie	Cuquantumul total al cotizațiilor primite în luna iulie	Cuquantumul total al cotizațiilor primite în luna august	Cuquantumul total al cotizațiilor primite în luna septembrie	Cuquantumul total al cotizațiilor primite în luna octombrie	Cuquantumul total al cotizațiilor primite în luna noiembrie	Cuquantumul total al cotizațiilor primite în luna decembrie
1	Organizația centrală	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Județe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Cuquantumul total	0
Reprezentantul partidului politic	Preda Dumitru
Semnătura	
Data întocmirii	20.03.2024

Lista membrilor de partid care au plătit în anul 2023 cotizații a căror valoare însumată depășește baremul de 10 salarii de bază minime brute pe țară

Denumirea partidului politic: Partidul Dreptății Sociale European

Sediul partidului politic: București, Str. 11 Iunie nr. 69, sectorul 4, România

Nr. crt.	Organizația/Filiala județeană care a încasat cotizația	Numele	Prenumele	Cetățenia	Valoarea cotizației	Data la care a fost plătită cotizația
	Organizația Centrală	—	—	—	0	—
	Județe	—	—	—	0	—

Cuquantumul total	0
Reprezentantul partidului politic	Preda Dumitru
Semnătura	
Data întocmirii	20.03.2024

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329

C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR

și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPEM (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

5 948493 481751